

ELNÖKI BESZÁMOLÓ AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAK EGYESÜLÉSE MŰKÖDÉSÉRŐL 2016. JÚNIUS ÉS 2017. JÚNIUS KÖZÖTT

Tisztelt Közgyűlés, Kedves Kollégák!
Beszámolóm a 2016. június és 2017. június közötti időt öleli fel.

Ismertetőmben nem szólok gazdasági ügyeinkről, pályázatokról, adminisztratív kérdésekről – ezekről a titkár, Kövécs Ildikó és a kamarás, Orosz Anna, illetve a felügyelőbizottság egyik tagja, Varga-Kohári Mária fog szólni.

Alapszabályunk értelmében egyesületünk szervei és működési fórumai az évente ülésező közgyűlés és az évente legalább kétszer találkozó elnökség. A fenti időszakban, 2016. szeptemberben és a mostani találkozó előtt 2017. júniusban tartottunk elnökségi ülést. Az egyesület ügyeit év közben az elnök, titkár, kamarás és az elnökség elektronikus és telefonos kapcsolattartással intézte.

Köszönöm először is Kövécs Ildikó titkár munkáját: minden segítséget, támogatást, együtt gondolkodást. Egy mondás szerint az elnökség előre lök, a barát marasztal. Köszönöm, hogy e mondás szellemében munkatársként és barátként állt mellettem. Köszönöm Orosz Anna kamarási munkáját és azt, hogy mint ko-

rábbi titkár is mellettem állt tapasztalataival. Köszönöm Hubert Gabriella korábbi elnök és Muszka Ibolya korábbi titkár segítségét, különösen is az első időszakban, amikor még nem történt meg a bíróságon az új tisztségviselők regisztrálása, és „ország-világ” előtt ők voltak az EKE hivatalos képviselői.

Köszönöm az elnökség támogatását, segítségét, munkáját.

Az alapszabály értelmében az Egyesülés rendszeresen Névtárat – címtárat jelentet meg. 1996-ban jelent meg az első próbaszám, a következő 1999-ben, 1999 és 2003 között évente, 2005-től háromévente készül újabb, 2016. decemberben, karácsonyi ajándékként nyújtottuk át az új Névtárat – új küllemmel. *Köszönet érte a titkárnak, Kövécs Ildikónak.*

Az egyesületben a kommunikáció és kapcsolattartás eszközei: a 2002 óta működő levelezőlista, a 2003 óta élő honlap, 2004 óta negyedévente megjelenő Hírlevél, 2017-től az EKE Facebook oldala. *A levelezőlista gondozásáért köszönet Pap Péternek, a honlapért Horváth Sárának és Nagy*



Balázsnek, a Hírlevélért Török Beának és Tegzes Bélának, a nyomtatás-postázásért Horváth Sárának, mindenkinek, aki csak egy cikket, tudósítást, ismertetőt írt valamelyik számba, a Facebookért köszönet Horváth Sárának.

Az elmúlt egy évben három szakmai napot, egy továbbképzést és két egyéb szakmai programot szerveztünk.

2016. november 21-én *A jog útvesztőjében, avagy hogyan legyünk naprakészek a könyvtárakat érintő törvények változásaiban*, a helyszín a Dr. Szent-Iványi Sándor Unitárius Gyűjtemény Könyvtára volt.

2017. február 16-án *Adjátok meg Istennek, ami Istené és a császárnak, ami a császáré* (vö. Mt 22,21). Kereszt(y)énység, gazdálkodás, szervezeti kultúra, a helyszínt a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola biztosította.

2017. április 25-én *Habent sua fata libelli I. – Párhuzamos történetek muzeális gyűjteményekről, könyvekről, régikönyves könyvtárosoktól, restaurátoroktól, digitalizáló szakemberektől*, a helyszín a Piarista Gimnázium volt.

2017. május 15. és 17. között továbbképzést tartottunk *Igen nem szép, ami nem igen szép* (Kazinczy Ferenc). *A minőségbiztosítás gyakorlata a könyvtárban* címmel, melynek a Ciszterci Nővérek Boldogasszony Háza Monostor adott helyet, Kismaroson.

Immár hagyományosan két *Szomszédolásunk is volt*, 2016. október 12-én az Országos Idegennyelvű Könyvtár és az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeumot látogattuk meg, 2017. március 27-én az MTA Zenetudományi Intézet Könyvtárában és az OSZK Kézirattárában szomszédoltunk. **Köszönet mindenkinek, aki a szervezésben, lebonyolításban segített.**



Egyesületünk részt vett és képviseltette magát más szakmai szervezetek, intézmények rendezvényein. 2016. július 7-én az MKE vándorgyűlésén, Veszprémben az egyesületet az elnök képviselte és a rendezvényen részt vettek az egyházi könyvtáros MKE tagok is. Szeptember 9-én az OSZK-KI Kenyéri Katalin vezette műhelynapján – melynek címe *A megváltozott könyvtári jogszabályok* – Baranya Péter vett részt. Szeptember 15-én az ELTE – EISZ egyházi könyvtárak számára szervezett könyvtári nyílt napon Török Bea volt jelen.

Szeptember 30-án a 25 éves Kunszentmiklósi Pro Bibliotheca Antiqua Baksayana Alapítvány Egyházi, iskolai kiskönyvtárak régi/muzeális gyűjteményeinek állományvédelme című szakmai konferenciájára Ásványi Ilona, Berecz Ágnes, Violáné Bakonyi Ibolya kapott előadásra felkérést. 2017. március 21-én a KSH Könyvtár, az MKE Társadalomtudományi Szekciója és az IKSZ Tudományos és Szakkönyvtári Tagozata által szervezett Szakkönyvtári seregszemle 2017 című konferencián a KSH Keleti Károly-termében Kövécs Ildikó, március 29-én az IKSZ rendezte Internet Fiesta zárókonferenciáján Török Bea vett részt. Május 3-án az MKE küldöttközgyűlésén Kührner Éva képviselte az egyesületet. Május 2-án a Nemzeti Közszerződési Egyetem Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltárban „Go Digital – A közgyűjteményi digitalizáció aktuális kérdései” című műhelykonferencián Baranya Péter volt jelen. Április 19. és 21. között a Networkshop konferencián, Szegeden a Gál Ferenc Főiskola delegálásával, de ekés szemmel is Kövécs Ildikó vett részt. **Köszönet mindenkinek a képviselésért, részvételért.**

Most az egyesületünk *szakmapolitikai kapcsolatairól, törekvéseiről* szeretnék szólni. Mint az Egyházi Könyvtárak Egyesülete elnöke két alkalommal találkoztam hivatalosan Vigh Annamáriával, az EMMI Közgyűjteményi Főosztály vezetőjével, 2016. szeptember 14-én és 2017. május 26-án. Az első alkalom kapcsolatfelvétel volt, valamint egyeztetünk az egyházi könyvtárak aktuális kérdéseiről és a szakértői vizsgálatokról. A második alkalommal megismerkedtünk az új könyvtári referensekkel: Szalóki Gabriellával és Rostás Norberttel. A kapcsolatfelvételen túl az új tisztségviselők az együttműködésünket kérték, általában. Konkrétan szó volt: két jogszabály-veleményezésről, a minőségüggyel kapcsolatos várható jogszabályváltozásokról, a közgyűjtemények digitalizálási stratégiájáról, a képzések fellendítéséről és a továbbképzések újraindításáról, részvételünkről a szakértői vizsgálati munkában.

Fontos országos szakmai ügy volt az elmúlt időszakban a kulturális közalkalmazottak béremelése-bérkompenzációja: 2016. júniusban Balog Zoltán miniszter bejelentette, hogy 2017-ben a pedagógusok béremeléséhez hasonló béremelést kapnak az egyéb kulturális területen dolgozó közalkalmazottak. A miniszter bejelentésével egyidőben elkezdtem tájékozódni a lehetőségekről. 2016. június és augusztus között többször egyeztettem a pannonhalmi gazdasági igazgatóval, Németh Tamásnéval, Várszegi Asztrik püspök-főapáttal, aki tagja a Püspöki Konferencia Kulturális Bizottságának, információkat cseréltem az MKE-vel, Barátné dr. Hajdu Ágnes elnökkel, az IKSZ vezetőjével, Ramháb Máriával. Szeptemberben találkoztam Hoppál Péter államtitkárral, kétszer is egyeztettem Vigh Annamária főosztályvezető asszonnyal. Októberben látogatást tettem Veres András győri megyéspüspök úrnál, a Magyar Katolikus Püspökkari Konferencia elnökénél. Szintén októberben – mint önálló szakmai szervezet – az Egyesülés nevében az elnökség meg-

fogalmazott egy levelet, melyet Balogh Zoltán miniszternek, Soltész Miklós és Hoppál Péter államtitkároknak és Vigh Annamáriának küldtünk el. Közben a Magyar Katolikus Püspökkari Konferencia október 27-ig adatokat kér a katolikus könyvtáraktól – sajnos csak azoktól, akik az egyházi közgyűjteményi támogatásból részesülnek, vagyis az egyházi felsőoktatási könyvtárak közül nem mindenkitől – arra vonatkozóan, hogy hányan dolgoznak a gyűjteményekben és mekkora az alapbérre fordított összeg. 2017. januárban jelent meg a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezésére című 150/1992. (XI.20) Kormányrendelet módosításáról szóló 9/2017.(I.23.) Kormányrendelet. A kulturális bérpótlék fedezete, tudomásom szerint, sajnos még nem érkezett meg, ezért, valamint azért, mert a mi státuszunk bizonytalan, nem vagyunk közalkalmazottak, a legtöbb fenntartó nem merte kifizetni a kulturális bérpótlékot. Az egyházi gyűjteményekben többféle megoldás – eljárás történt. Tájékozódásom szerint minden felekezetben volt valamiféle bérrendezés a közelmúltban, de ez nem minden helyen nyilvánvaló, hogy a kulturális bérpótlék miatt történt.

A finanszírozásunkkal kapcsolatban szeretnék néhány megjegyzést tenni: Az egyházi közgyűjteményi támogatás – az elmúlt években három-négyszeresére növekedett és most állandó. Az egyházakhoz – felekezetekhez érkező támogatás tovább osztását változtatlanul nem tudjuk befolyásolni. Sajnos, nem bővült a támogatottak köre – változtatlanul azok kapják, aki korábban is. Valamiféle remény, hogy a muzeális gyűjtemények támogatása kiemelt pont az EMMI stratégiájában a következő időszakban.

Egyesületünk az elmúlt évekhez hasonlóan részt vett különböző *országos szakmai ügyekben*. Kövécs Ildikó, Baranya Péter és Ásványi

Ilona 2016-ban is meghívást kapott a szakértői értekezletre az Országos Idegennyelvű Könyvtárba, majd november-decemberben megbízást és felkérést *szakértő vizsgálatok végzésére*. (Erről a holnapi szakmai délelőttön számolunk be részletesebben.) 2017 tavaszán az egyesület *két jogszabálytervezetet kapott véleményezésre* az EMMI-től. Márciusban az összevont előzetes és közigazgatási egyeztetésre előkészített, A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról szóló előterjesztést, melyről április elején az elnök részvételével szakmai egyeztetésre került sor az IKSZ kezdeményezésére. A szakmai egyeztetésen résztvevő szakmai szervezetek: MKE, IKSZ, EKE, MOKSZ, EKK, KTE voltak, helyszíne a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár. A levél formában megfogalmazott közös álláspontot – melyet az EKK kivételével mindenki aláírt – a szakmai szervezetek a közigazgatási államtitkárhoz juttatták el. Májusban ugyancsak véleményezésre megkaptuk az EMMI-től az összevont előzetes és közigazgatási egyeztetésre előkészített kormányelőterjesztés tervezetet a kiadványok kötelezpéldányainak szolgáltatásáról, megőrzéséről és használatáról. Ugyancsak májusban felkérés érkezett a Könyvtári Intézettől *a nyilvános könyvtárak minőségi kritériumaival foglalkozó munkacsoportban* való részvételre. Tekintettel arra, hogy az egyházi könyvtárak szakfelügyeleti vizsgálatát és a nyilvános könyvtárak szakértői vizsgálatát Kövécs Ildikóval és Baranya Péterrel végeztük hármashban, erre a munkára is Kövécs Ildikót és Baranya Pétert kértem fel, és delegáltam, illetve magam is részt veszek a munkacsoportban. Márciusban érkezett a minisztériumtól egy felkérő levél, melyben egy fő delegálását kérték a *Szinnyei József-díjat odaítélő kuratóriumba*. Az elnökséggel egyetértve vállaltam a jelölést, májusban a miniszter felkért a kuratórium munkájában való részvételre.

Végül szeretnék szólni *két meg nem valósult projektről és egy felvetésről*, „*ígéretéről*”: 2017. januárban vetettük fel az *EKÖ-TÁR projektet*, melyben vállaltuk, hogy elkészítjük az egyházi könyvtárosok publikációs adatbázisát. Bár ismertük az MTMT adta lehetőséget, arra gondoltunk, hogy kezdeményezésünk mégsem hiábavaló, hiszen nem mindenki éri el az MTMT adatbázist: nem mindenki tudja, akarja feltölteni oda a publikációs jegyzékét. Levelünkre több visszajelzés érkezett, ennek nyomán – ahogy azt jeleztük is – felvettük a kapcsolatot az MTMT-vel és a REAL-lal. Mindkét helyen örömmel fogadnák az adatokat, és lehetséges lenne az egyesületi tagság. Mivel kezdeményezésünkre hárman jelezték, hogy megtalálhatók az MTMT-ben, és csupán néhány EKE-tag (4-5 fő) küldte el nekünk az irodalomjegyzékét, és kb. ugyanennyien jelezték a részvételi szándékukat, egyesületi szinten az adatbázisokhoz (MTMT-REAL) való kapcsolódást nem tartjuk időszerűnek. A bizalmat és a hozzánk beküldött bibliográfiákat köszönjük, szívesen adunk helyet idővel nekik az EKE honlapján. A sikertelen projektet márciusban zártuk le. 2017. márciusban tettük közzé egy *Ki-kicsoda az egyházi könyvtárakban kiadvány tervét*. Az EKE-füzetek 3. részeként terveztük elkészíteni interjú formában egy egyházi könyvtáros ki kicsodát, azzal a céllal is, hogy minél jobban megismerjük egymást. Meggyőződésünk, hogy mindenki értékes, érdekes – hasznos lenne, ha ezt tudatosíthatnánk a vallomások alapján. A terv az volt, hogy minden egyházi könyvtárból, minden egyházi könyvtáros kolléga vegyen részt a programban – csak így lenne értelme. Mivel csupán kb. 17 tagkönyvtárból, kb. 30 kollégától kaptunk interjút, illetve áll rendelkezésünkre anyag, ezt a projektet sem tudjuk megvalósítani. Köszönöm azoknak, akik elküldték a nagyon érdekes, értékes anyagot. Töprengünk azon, hogy immár a teljesség (mindenkiét vagy senkiét) igényét félre téve, hogyan tehetnénk mégis közzé az anyagot

– természetesen csak a „szerzők” jóváhagyásával. Ezt a programot június közepén zártuk.

Még egy felvetés, ígéret, ami nem teljesült: a szeptember 30-i, a 25 éves Kunszentmiklósi Pro Bibliotheca Antiqua Baksayana Alapítvány által szervezett szakmai konferencia előtt egy felmérést próbáltam végezni az egyházi könyvtárakban folyó állományvédelemről. Miután ilyen felmérés utoljára 2005-ben volt, szerettem volna képben lenni. A címnek megfelelő előadásom lett volna a fő előadás, és mint EKE elnök én voltam az egyik fő meghívott. A díszvendég, aki kétszer is megszólalt, egy bevezető és egy szakmaibb előadást tartva, Hoppál Péter államtitkár volt. Ennek tudatában beszéltem ugyan az állományvédelemről, felhasználva a visszaküldött kérdőíveket, még inkább felelevenítve a 2006 és 2012 között végzett szakfelügyeleti vizsgálat során szerzett tapasztalataimat, de szakmapolitikai szempontból módosítottam az előadásomon. A célom kettős volt: az általános ok, hogy Hoppál Péterrel EKE-szinten még nem találkoztunk, ezért szerettem volna „bemutatni magunkat”, a

másik egészen konkrét: a kulturális bérpótlékra tett ígéret. A kunszentmiklósi konferenciáról szóló beszámolómban ígértem, hogy elkészítem a kérdőívek összegzését, de ez végül elmaradt. Ennek oka, hogy kevés kérdőív jött vissza, olyan kevés, hogy a felmérés mintavételesnek is csak túlzással mondható, és a vitathatatlanul jelentősnek mondható könyvtárak közül sem mind küldte vissza a kitöltött kérdőíveket, melyek nélkül nem valós a kép. Ezért maradt el az értékelés, elemzés.

Szeretném azt is jelezni, hogy minden munkánkat adminisztráltunk, a dokumentumokat iktattuk az irattárba, az anyagot bárkinek joga van megtekinteni.

Kedves Kollégák!

Köszönöm a bizalmat, mellyel tavaly az egyesület elnökévé választottak!

Köszönök minden segítséget, támogatást!

Kérem, értékeljék az egyesület és az elnök munkájáról szóló beszámolómat.

*Ásványi Ilona
EKE elnök*



TITKÁRI BESZÁMOLÓ AZ ELMÚLT ÉVRŐL

Atavalyi tisztújító közgyűlés után kért fel Ásványi Ilona elnök a titkári tisztségre. Az elmúlt egy évben igyekeztem tisztelegéssel ellátni a munkámat.

Az iktatás és a teendők átvétele után az első feladatok egyike volt a bírósági bejegyzés intézése. A folyamat sajnos a vártnál lassabban haladt, de megtörtént a személyi változások bírósági bejegyzése. Ezt követően az NKA-nál is módosítottuk a regisztrációt.

Szeretném magam is megköszönni az előző vezetésnek, hogy az átmeneti időszakban segítette munkánkat.



Ősszel elkészült a szarvasi konferenciára nyert pályázati támogatás elszámolása Hubert Gabriella vezetésével. Köszönet érte.

Decemberben értesítést kaptunk arról, hogy egyszeri támogatást ítél meg Egyesületünknek az Emberi Erőforrások Minisztériuma, Hoppál Péter államtitkár úr aláírásával. A megítélt támogatást programok megvalósítására kaptuk. Az összeget a szarvasi közgyűlés és a májusban megtartott minőségügyi szakmai napok megvalósítására használtuk fel. Az elszámolást Orosz Anna kama-